

ная з выкарыстаннем сучасных педагагічных тэхналогій, да якой студэнтка распрацавала звыш 300 арыгінальных заданняў, фрагментаў урокаў, займальны і наглядны інтэрактыўны матэрыял на электронных носбітах.

Без цеснага супрацоўніцтва з кіраўніцтвам і настаўнікамі школы, якія забяспечваюць правядзенне практычных заняткаў па методыцы выкладання беларускай і рускай літаратур ва ўмовах рэальнага вучэбнага працэсу і праходжанне педагагічнай практыкі, немагчыма авалоданне такімі важнейшымі прафесійнымі кампетэнцыямі, як уменне кіраваць вучэбна-пазнавальнай і вучэбна-даследчай дзейнасцю навучэнцаў, выкарыстоўваць аптымальныя метады, формы і сродкі навучання, улічваць сучасныя адукацыйныя тэхналогіі і педагагічныя інавацыі. Поспех ў гэтай справе залежыць ад высокага прафесіяналізму настаўнікаў школы — студэнтам перадаюць свой вопыт настаўнікі вышэйшай катэгорыі Н.У. Данілава, В.С. Зязюлькіна (кіраўнік метадычнага аб'яднання настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры Кастрычніцкага раёна г. Віцебск), Н.У. Шыбека, Т.Я. Сцяпушына-Трашчынская (кандыдат філалагічных навук), С.У. Кашкарова. Студэнты працуюць не толькі ў “звычайных”, але і ў педагагічных класах, вучні якіх матываваны на паглыбленае вывучэнне гуманітарных дысцыплін. Немалую ролю ў прафесійным станаўленні студэнтаў адыгрывае магчымасць наведаць майстар-класы па методыцы выкладання беларускай і рускай літаратур, якія даюць у вучнёўскай аўдыторыі дацэнты кафедры Л.І. Шаўцова і В.І. Русілка.

На базе школы сумесна з кафедрай літаратуры выконваецца Рэспубліканскі інавацыйны праект “Укараненне мадэлі тэатраўскага суправаджэння даследчай дзейнасці навучэнцаў шляхам узаемадзеяння ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі і вышэйшай адукацыі”. Кафедрай арганізавана пастаянная высокакваліфікаваная кансультацыйная дапамога настаўнікам і вучням школ горада па арганізацыі навуковых даследаванняў і ўдзеле ў вучнёўскіх навуковых канферэнцыях “Шлях у навуку”, “Эўрыка”, якую аказваюць доктар філалагічных навук прафесар В.Ю. Бароўка, кандыдаты філалагічных навук дацэнты А.У. Крыклівец, Г.В. Навасельцава.

Студэнты-філолагі маюць магчымасць засвоіць вопыт працы з адоранымі вучнямі праз азнамленне са спецыфікай работы міжшкольнага факультатыва для вучняў Кастрычніцкага раёна г. Віцебск “Алімпійдныя заданні па беларускай літаратуры”, які працуе на базе рэсурснага цэнтра СШ№4. На занятках актыўна выкарыстоўваюцца практычныя тэхналогіі, нетрадыцыйныя формы літаратурнага навучання (“мазгавы штурм”, інтэлектульныя і ролевыя гульні, дыскусіі і г.д.).

Адметнай якасцю вучэбна-навукова-кансультацыйнага цэнтра “Беларуская філалогія”, а цяпер і філіяла кафедры літаратуры, была і застаецца яго выразная выхаваўчая і культуралагічная накіраванасць. Студэнты сумесна з вучнямі школы арганізуюць літаратурныя мерапрыемствы ў межах Тыдня беларускай мовы і Тыдня пазнання і творчасці (сустрэчы з пісьменнікамі і настаўнікамі-наватарамі, выставы ў літаратурным музеі ВДУ, юбілейныя вечарыны, спектаклі Паэтычнага тэатра на філалагічным і г.д.).

Вялікія магчымасці для патрыятычнага і эстэтычнага выхавання вучняў і студэнтаў дае дзейнасць школьнага фальклорнага гуртка “Вясёлка” (кіраўнік В.С. Зязюлькіна). Яго заняткі дапамагаюць засвоіць народныя традыцыі, святы, звычаі, абрады, фарміруюць павагу да нацыянальных духоўных скарбаў, сацыяльны аптымізм. Выкарыстоўваюцца разнастайныя формы работы: мастацкае расказванне твораў, разгляд праблемных пытанняў і выкананне творчых заданняў, самастойныя і калектыўныя міні-даследаванні, так званыя “падарожжы” ў свет жанраў беларускага фальклору, ілюстраванне, інсцэніраванне, стварэнне літаратурна-музычнай кампазіцыі, вандроўкі і экспедыцыі, завочныя экскурсіі, праслухоўванне аўдыёзапісаў, прагляд кінафільмаў, запіс мясцовага фальклору, падрыхтоўка і правядзенне фальклорных вечарын. Студэнты, засвойваючы вопыт дзейнасці гуртка, рыхтуюць сябе да арганізацыі пазакласнай працы ў школе.

На базе філіяла кафедры літаратуры вядзецца вялікая і разнастайная праца па заахвочванні вучняў да ўласнай літаратурнай творчасці: сумесна з Саюзам пісьменнікаў Беларусі (яго членамі з'яўляюцца дацэнты кафедры А.У. Крыклівец і В.І. Русілка, а таксама студэнтка трэцяга курса І. Радзіхоўская) і гарадскімі ўстановамі адукацыі праводзяцца літаратурныя конкурсы і конкурсы чытальнікаў, на якіх навучэнцы ДУА “Сярэдняя школа № 4 г. Віцебска” традыцыйна паказваюць добрыя вынікі, пастаянна арганізуюцца сустрэчы з пісьменнікамі Віцебшчыны, праводзяцца літаратурныя майстар-класы і віктарыны, працуе літаратурны гурток для вучняў, якія робяць першыя крокі ў літаратуры. Выхаванка гуртка

вучаніца 11 класа СШ№4 Карына Пасось заняла 1 месца на абласным конкурсе, прысвечаным 85-годдзю з дня нараджэння Уладзіміра Караткевіча.

У межах сумеснай рэалізацыі навуковага праекта кафедры літаратуры і СШ№ 4 г. Віцебск апублікаваны першы выпуск метадычнага дапаможніка “Развіццё творчых здольнасцей вучняў” (Віцебск, ВДУ імя П.М. Машэрава, 2017). Выданне змяшчае тэарэтыка-метадалагічныя і метадычныя артыкулы вядучых навукоўцаў-метадыстаў ВДУ імя П.М. Машэрава, сумесныя даследаванні вучоных і педагогаў школы. практычныя распрацоўкі з вопыту работы настаўнікаў і студэнтаў у школе, фрагменты творчых прац вучняў.

Заклучэнне. Актыўнае і зацікаўленае супрацоўніцтва навукоўцаў і настаўнікаў-практыкаў у межах філіяла кафедры дае новыя і плённыя магчымасці для паляпшэння прафесійнай падрыхтоўкі студэнтаў і ўдасканалення філалагічнай адукацыі ў школе.

К ВОПРОСУ ОБ ОБУЧЕНИИ ПЕРЕВОДУ С АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА НА РУССКИЙ НА НЕЯЗЫКОВЫХ ФАКУЛЬТЕТАХ ВУЗОВ

Ю.Н. Русина
Пинск, ПолесГУ

Общеизвестным является тот факт, что на современном этапе развития общества все более востребованными становятся специалисты, владеющие иностранными языками. В связи с этим особую актуальность приобретает профессионально ориентированный подход к обучению иностранным языкам на неязыковых факультетах вузов, который предусматривает формирование у студентов способности иноязычного общения в конкретных профессиональных сферах, а также овладение навыками чтения и перевода литературы по специальности. Ввиду возросшего значения международных деловых отношений вопросы адекватного перевода текстов экономической направленности стали в последние десятилетия особенно актуальными. Именно поэтому роль обучения студентов специальностей экономического профиля правильному переводу текстов экономического дискурса – прежде всего с иностранного языка на родной – трудно переоценить.

Задачей преподавателя иностранного языка на неязыковом факультете является обучение студентов навыку перевода терминологической лексики и некоторых, наиболее трудных для понимания, конструкций, которые часто встречаются в научных текстах.

Актуальность поставленной задачи очевидна, т.к. наш опыт преподавания английского языка показывает, что частой ошибкой студентов в процессе перевода аутентичных текстов является попытка дословной передачи смысла, когда они не принимают во внимание тот факт, что определенным конструкциям английского языка нет соответствия в русском, а как правильно сделать грамматическую замену, студенты не знают.

Целью данной статьи является рассмотрение особенностей перевода наиболее сложных грамматических конструкций английского языка.

Материал и методы. Материалом для исследования послужили предложения с определенными грамматическими конструкциями, отобранные методом сплошной выборки из аутентичных англоязычных текстов экономической направленности и упражнений на перевод, выполняемых на занятиях по дисциплине «Иностранный язык (профессиональная лексика)».

Результаты и их обсуждение. Не вызывает сомнений тот факт, что именно расхождения в структурах английского и русского языков вызывают наибольшие трудности при переводе.

Поскольку объем работы не позволяет нам подробно рассмотреть все типы конструкций предложений английского языка, которые могут представлять сложности в процессе перевода, остановимся лишь на некоторых моментах.

1) Различные синтаксические трансформации необходимо применять **при переводе инфинитивных, причастных и герундиальных оборотов**, многие из которых не имеют соответствия в русском языке (особенности перевода таких конструкций подробно рассматриваются в работах Ж.А. Голиковой [2, с.22–47], В.С. Слеповича [4, с. 114–128]).

Так, при переводе инфинитивного оборота с предлогом *for* данный предлог опускается, а инфинитив становится сказуемым придаточного предложения (в качестве примеров приводим